

Програмові вимоги із навчальної дисципліни
«Цивільне право (Особлива частина)»
для студентів 3 курсу денної та заочної форми навчання
ступеня вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю «Право» (081)
Залік проводиться по темах 1 – 10,
екзамен 1 – 22.

Змістовий модуль I

Договірні зобов'язання: договори купівлі-продажу; поставки; дарування; ренти; довічного утримання; найму (оренди).

Тема 1. Загальні положення про договір: поняття, укладення, розірвання.

1. Поняття, види та функції договору в цивільному праві.
2. Зміст договору, строк та ціна договору.
3. Публічний договір, договір приєднання, попередній договір.
4. Укладення та форма договору.
5. Пропозиція укласти договір, прийняття пропозиції.
6. Підстави для зміни та розірвання договору.
7. Зміна або розірвання договору у зв'язку з істотною зміною обставин.
8. Правові наслідки зміни або розірвання договору.

Тема 2. Договір купівлі-продажу.

1. Поняття, значення та види договору купівлі-продажу.
2. Предмет та форма договору.
3. Обов'язки покупця і продавця у разі пред'явлення третьою особою позову про витребування товару.
4. Обов'язок продавця передати товар покупцеві, строк і момент виконання обов'язку продавця передати товар.
5. Перехід ризику випадкового знищення або випадкового пошкодження товару.
6. Правові наслідки порушення умови договору щодо кількості.
7. Правові наслідки порушення умови договору щодо асортименту товару.
8. Якість товару, правові наслідки передання товару неналежної якості.
9. Строки виявлення недоліків і пред'явлення вимоги у зв'язку з недоліками проданого товару, позовна давність, що застосовується до вимог у зв'язку з недоліками проданого товару.
10. Комплектність товару, правові наслідки передання некомплектного товару.

11. Тара та упаковка, правові наслідки передання товару з порушенням вимоги про тару та упаковку.

12. Повідомлення продавця про порушення умов договору купівлі-продажу.

13. Зберігання товару, не прийнятого покупцем.

14. Ціна та порядок оплати товару, попередня оплата товару.

15. Продаж товару в кредит з відстроченням або з розстроченням платежу.

Тема 3. Договір роздрібної купівлі-продажу.

1. Поняття договору роздрібної купівлі-продажу.

2. Надання покупцеві інформації про товар.

3. Продаж товару за зразками, з використанням автоматів.

4. Доставка товару покупцеві.

5. Ціна та оплата товару.

6. Обмін товару.

7. Права покупця у разі продажу йому товару неналежної якості.

8. Відшкодування різниці в ціні у разі заміни товару, зменшення ціни і повернення товару неналежної якості.

Тема 4. Договір поставки.

1. Поняття та значення договору поставки.

2. Порядок і способи укладення договорів поставки.

3. Зміст договору поставки. Виконання договору поставки.

4. приймання товару по кількості і якості.

5. Правові наслідки порушення договору поставки.

Тема 5. Договори дарування та довічного утримання.

1. Поняття, предмет, сторони та форма договору дарування.

2. Прийняття дарунка.

3. Обов'язок обдарованого на користь третьої особи.

4. Розірвання договору дарування на вимогу дарувальника.

5. Поняття пожертви, права пожертвувана.

6. Поняття, форма та сторони договору довічного утримання.

7. Особливості укладення договору довічного утримання (догляду) щодо майна, що є у спільній сумісній власності.

8. Обов'язки набувача за договором довічного утримання (догляду).

9. Забезпечення виконання договору довічного утримання (догляду).
10. Правові наслідки розірвання договору довічного утримання (догляду).

Тема 6. Договір найму (оренди)

1. Поняття, предмет та строк договору найму.
2. Плата за користування майном.
3. Якість речі та гарантія якості речі, переданої у найм.
4. правонаступництво у разі зміни власника речі, переданої у найм.
5. Ремонт речі, переданої у найм.
6. Поняття піднайму.
7. Поліпшення наймачем речі, переданої у найм.
8. Відповідальність за шкоду, що завдана у зв'язку з користуванням річчю, переданою у найм.
9. Розірвання договору найму на вимогу наймодавця чи наймача.

Змістовий модуль II.

Загальні положення про підряд. Загальні положення про надання послуг. Перевезення. Зберігання. Страхування.

Тема 7. Договори підряду. Види договорів підряду.

1. Поняття договору підряду.
2. Права та обов'язки генерального підрядника і субпідрядника.
3. Виконання роботи з матеріалу підрядника чи з матеріалу замовника.
4. Поняття кошпорису.
5. Строки виконання роботи.
6. Обставини, про які підрядник зобов'язаний попередити замовника.
7. Правові наслідки невиконання замовником вимог підрядника.
8. Обов'язок замовника прийняти роботу та оплатити її вартість згідно договору.
9. Право підрядника на притримання.
10. Відповідальність підрядника за неналежну якість роботи.
11. Позовна давність, що застосовується до вимог щодо неналежної якості роботи. Початок перебігу позовної давності в окремих випадках.

12. Поняття, форма побутового підряду.
13. Гарантія прав замовника, надання йому інформації про роботу.
14. Виконання роботи з матеріалу підрядника або замовника.
15. Права замовника у разі істотного порушення підрядником договору побутового підряду.
16. Розмір плати за договором побутового підряду, правові наслідки нез'явлення замовника за одержанням роботи.
17. Поняття договору будівельного підряду.
18. Проектно-кошторисна документація.
19. Матеріально-технічне забезпечення будівництва та оплата робіт. Обов'язок підрядника страхувати об'єкт.
20. Передання та прийняття робіт.
21. Гарантії якості у договорі будівельного підряду.
22. Відповідальність підрядника та замовника.
23. Поняття та вихідні дані для проведення проектних та пошукових робіт.
24. Обов'язки підрядника та замовника.
25. Відповідальність підрядника за недоліки документації та робіт.

Тема 8. Договори перевезення

1. Загальні положення про перевезення.
2. Договір перевезення вантажу, пасажирів та багажу.
3. Права пасажирів.
4. Поняття договору чартеру (фрахтування), перевезення у прямому змішаному сполученні.
5. Провізні плати, завантаження та вивантаження вантажу. Строк доставки вантажу, пасажирів, багажу і пошти.
6. Відповідальність перевізника за: ненадання транспортного засобу; затримку відправлення пасажирів; прострочення доставки вантажу; втрату, нестачу, псування або пошкодження вантажу, багажу, пошти; шкоду, завдану каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю пасажирів.
7. Страхування вантажів, пасажирів і багажу.
8. Пред'явлення претензій і позовів, що випливають із договору перевезення.
9. Договір транспортного експедирування: поняття, форма та плата.

10. Документи, що надаються експедиторові та відповідальність експедитора за договором транспортного експедирування.

Тема 9. Договори зберігання

1. Поняття, форма та строк договору зберігання.
2. Обов'язок зберігача прийняти річ на зберігання.
3. Виконання договору зберігання, зміна умов зберігання, плата за зберігання.

Відповідальність зберігача за втрату (нестачу) або пошкодження речі.

4. Відшкодування збитків, завданих поклажодавцеві чи зберігачеві.
5. Поняття товарного складу та поняття договору складського зберігання.
6. Огляд товару при прийнятті на зберігання. Складські документи: складська квитанція; просте складське свідоцтво; подвійне складське свідоцтво (складське свідоцтво та заставне свідоцтво). Видача товару за подвійним складським свідоцтвом.
7. Зберігання речі у ломбарді.
8. Зберігання цінностей у банку, надання банківського сейфа.
9. Зберігання речей у камерах схову організацій, підприємств транспорту.
10. Зберігання речей у гардеробі організацій та у готелі.
11. Зберігання автотранспортних засобів.
12. Договір охорони особи чи майна.

Тема 10. Договори страхування та доручення

1. Поняття, предмет, сторони та форма договору страхування.
2. Укладення договору страхування на користь третьої особи.
3. Обов'язки страховика та страхувальника.
4. Відмова страховика від страхової виплати.
5. Зміна страхувальника - фізичної особи у договорі страхування.
6. Припинення договору страхування та недійсність договору страхування.
7. Обов'язкове страхування.
8. Поняття, строки та виконання договору доручення.
9. Обов'язки повіреного та довірителя.
10. Припинення договору доручення та наслідки припинення договору доручення.

Змістовий модуль III.

Договори: комерційної діяльності, комісії та управління майном

Тема 11. Договори комісії та управління майном

1. Поняття, умови та комісійна плата договору комісії. Субкомісія.
2. Виконання договору, укладеного комісіонером з третьою особою.
3. Відступ комісіонера від вказівок комітента.
4. Право комісіонера на: притримання речі; відрахування з грошових коштів, що належать комітенту; відшкодування витрат, зроблених ним у зв'язку з виконанням договору комісії; відмову від договору комісії.
5. Право комітента на відмову від договору комісії. Прийняття комітентом виконання за договором комісії.
6. Обов'язок комісіонера зберігати майно комітента.
7. Поняття, предмет та форма договору управління майном.
8. Сторони управління майном: установник та управитель, їх права та обов'язки.
9. Передання в управління майна, що є предметом договору застави та іншої особі (замісникові). Право управителя на плату, відповідальність управителя.
10. Припинення договору управління майном.

Тема 12. Договір позики.

1. Поняття та форма договору позики.
2. Обов'язок позичальника повернути позику та сплачувати проценти від суми позики.
3. Наслідки порушення договору позичальником.

Тема 13. Договори про надання банківських послуг: кредитний договір; договір банківського вкладу. Договір банківського рахунка. Факторинг.

1. Поняття та форма кредитного договору.
2. Відмова від надання або одержання кредиту.
3. Комерційний кредит.
4. Поняття та форма договору банківського кредиту.

5. Види банківських вкладів.
6. Проценти та банківський вклад.
7. Договір банківського вкладу на користь третьої особи.
8. Ощадна книжка. Ощадний (депозитний) сертифікат.
9. Поняття та порядок укладення договору банківського рахунка.
10. Операції за рахунком, що виконуються банком.
11. Проценти за користування коштами, що знаходяться на рахунку.
12. Підстави та черговість списання грошових коштів з рахунка.
13. Правові наслідки неналежного виконання банком операцій за рахунком клієнта. Розірвання договору банківського рахунка. Банківська таємниця.
14. Поняття, предмет та сторони договору факторингу.
15. Відповідальність клієнта перед фактором.
16. Виконання боржником грошової вимоги факторові.
17. Права фактора.
18. Зустрічні вимоги боржника.
19. Захист прав боржника.

Тема 14. Загальні положення про розрахунки. Окремі види розрахунків, їх особливості.

1. Форми та види безготівкових розрахунків.
2. Розрахунки із застосуванням платіжних доручень.
3. Умови виконання банком платіжного доручення.
4. Відповідальність за невиконання або неналежне виконання платіжного доручення.
5. Поняття розрахунків за акредитивом.
6. Відкличний та безвідкличний акредитив.
7. Виконання та закриття акредитива.
8. Розрахунки за інкасовими дорученнями: поняття, виконання та повідомлення про проведені операції
9. Розрахунки із застосуванням розрахункових чеків: поняття, оплата чека, повідомлення про несплату чека та наслідки несплати чека.

Тема 15. Комерційна концесія.

1. Поняття, предмет, сторони та форма договору комерційної концесії.

2. Договір комерційної субконцесії.
3. Обов'язки правоволодільця та користувача.
4. Особливі умови договору комерційної концесії.
5. Зміна та припинення договору комерційної концесії.
6. Збереження чинності договору комерційної концесії у разі зміни сторін.
7. Наслідки зміни торговельної марки чи іншого позначення право володільця

Тема 16. Загальні положення про спільну діяльність. Просте товариство.

1. Поняття, форма та умови договору про спільну діяльність.
2. Договір простого товариства: поняття, спільне майно учасників та ведення спільних справ учасників.
3. Спільні витрати та збитки учасників, розподіл прибутку, виділ частки учасника на вимогу його кредитора.
4. Відповідальність учасників за спільними зобов'язаннями.
5. Припинення договору простого товариства.
6. Відмова учасника від подальшої участі в договорі простого товариства та розірвання договору.
7. Поняття договору простого товариства.
8. Елементи договору простого товариства.
9. Зміст договору простого товариства.
10. Припинення договору простого товариства.

Тема 17. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

1. Види договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності: а) ліцензія на використання об'єкта права інтелектуальної власності; б) ліцензійний договір, строк ліцензійного договору; в) договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності; г) договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності.
2. Державна реєстрація договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

Змістовий модуль IV.

Недоговірні зобов'язання. Вчинення дій в інтересах інших осіб. Загальні положення про відшкодування шкоди. Спадкове право.

Тема 18. Недоговірні зобов'язання. Зобов'язання, які виникають із правомірних дій. Публічна обіцянка винагороди. Вчинення дій у майнових інтересах іншої особи без її доручення.

1. Поняття публічної обіцянки винагороди.
2. Підстави виникнення зобов'язань із публічної обіцянки винагороди.
3. Поняття конкурсу, право на його оголошення. Форма конкурсного оголошення, його зміст. Оцінювання результатів інтелектуальної, творчої діяльності, поданих на конкурс.
4. Підстави та умови виникнення зобов'язань із вчинення дій у майнових інтересах іншої особи без її доручення.
5. Зміст та виконання зобов'язань із вчинення дій у майнових інтересах іншої особи без її доручення.

Тема 19. Зобов'язання, які виникають із неправомірних дій. Відшкодування шкоди. Відповідальність за шкоду, заподіяну неповнолітніми, недієздатними та обмежено дієздатними.

1. Поняття, предмет та суб'єкти зобов'язань з відшкодування шкоди.
2. Ознаки зобов'язань з відшкодування шкоди.
3. Підстави деліктної відповідальності: завдана шкода, протиправна поведінка, причинний зв'язок між ними та вина заподіювача шкоди.
4. Взаємодія інституту відшкодування шкоди з іншими інститутами цивільного права.
5. Позадоговірна та договірна відповідальність.
6. Система та класифікація зобов'язань з відшкодування шкоди.
7. Відшкодування шкоди, заподіяної малолітньою особою.
8. Відшкодування шкоди, заподіяної неповнолітньою особою.
9. Відшкодування шкоди, заподіяної недієздатною особою, особою, яка обмежена у дієздатності, та особою, яка не може усвідомлювати значення своїх дій чи керувати ними (недієздатною особою).

Тема 20. Відповідальність за шкоду, заподіяну правоохоронними органами

1. Суб'єкти заподіяння шкоди: органи дзнання, попереднього (досудового) слідства, органи прокуратури, органи суду.

2. Особливості відповідальності за шкоду, завдану правоохоронними та судовими органами.
3. Право зворотної вимоги до винної особи - тільки у разі встановлення в діях особи складу злочину.

Тема 21. Загальні положення про спадкування. Спадкування за заповітом

1. Поняття та види спадкування.
2. Спадкоємці.
3. Права та обов'язки особи, які не входять до складу спадщини.
4. Відкриття спадщини: час та місце.
5. Право на спадкування. Усунення від права на спадкування.
6. Спадкування права на: земельну ділянку; вклад у банку; одержання страхових виплат; відшкодування збитків, моральної шкоди та сплату неустойки, що належали спадкодавцеві.
7. Спадкування обов'язку відшкодувати майнову шкоду (збитки) та моральну шкоду, яка була завдана спадкодавцем.
8. Обов'язок спадкоємців відшкодувати витрати на утримання, догляд, лікування та поховання спадкодавця.
9. Право заповідача на призначення спадкоємців та на визначення обсягу спадщини, що має спадкуватися за заповітом.
10. Заповідальний відказ.
11. Предмет заповідального відказу.
12. Право на обов'язкову частку у спадщині.
13. Заповіт з умовою.
14. Заповіт подружжя.
15. Загальні вимоги до форми заповіту.
16. Посвідчення заповіту нотаріусом, посвідчення та оголошення нотаріусом секретного заповіту. Посвідчення заповіту іншими посадовими чи службовими особами. Право заповідача на скасування та зміну заповіту.
17. Таємниця заповіту, недійсність заповіту.

Тема 22. Спадкування за законом. Здійснення права спадкування.

1. Черговість спадкування за законом: перша - п'ята черга спадкоємців за законом.
2. Спадкування усиновленими та усиновлювачами.

3. Спадкування за правом представлення.
4. Розмір частки у спадщині спадкоємців за законом.
5. Подання заяви про прийняття спадщини.
6. Строки для прийняття спадщини. Наслідки пропущення строку для прийняття спадщини.
7. Право на відмову від прийняття спадщини, відмова на користь іншої особи. Правові наслідки відмови від прийняття спадщини.
8. Перехід права на прийняття спадщини.
9. Відумерлість спадщини.
10. Обов'язок спадкоємців задовольнити вимоги кредитора.
11. Охорона спадкового майна нотаріусом чи виконавцем заповіту.
12. Право заповідача, нотаріуса чи спадкоємців на призначення виконавця заповіту.
13. Повноваження виконавця заповіту. Право виконавця заповіту на плату за виконання своїх повноважень. Строк чинності повноважень виконавця заповіту. Право виконавця заповіту на відмову від здійснення своїх повноважень.
14. Право спадкоємця на одержання свідоцтва про право на спадщину. Строк видачі свідоцтва про право на спадщину.
15. Державна реєстрація права на спадщину.
16. Визнання судом недійсним свідоцтва про право на спадщину.
17. Спадковий договір: поняття, сторони та форма.
18. Забезпечення виконання та розірвання спадкового договору.